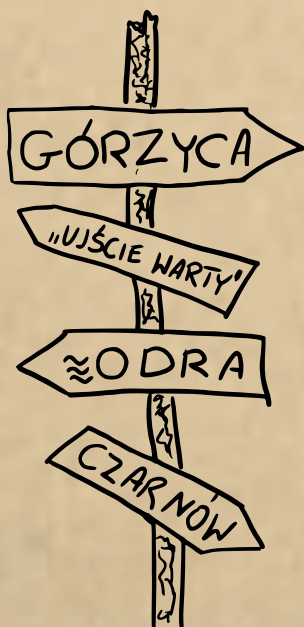

Idź
na
SPACER!

PRZYGR^GODA
czeka!

Mimo niedużej powierzchni gmina Górzycza ma wysokie walory przyrodnicze, które są podstawowym czynnikiem decydującym o atrakcyjności turystycznej. Stanowią o tym uwarunkowania fizjograficzne, charakteryzujące się dużym zróżnicowaniem siedlisk i krajobrazów. Głównym elementem są doliny dużych rzek - Odry i Warty, które zbiegają się w pobliżu Górzyczy. Dolina to zagłębienie terenu przecinające niewielkie wzgórze. Jej dno, niegdyś porośnięte podmokłymi lasami i mokradłami, później wylesione pod łąki i pastwiska, dziś jest osuszone i przeznaczone pod uprawy poprzecinane rowami melioracyjnymi. Stoki doliny porastają lasy i cenne murawy. Poza dolinami rzecznyymi - na wysoczyźnie, znajdziemy głównie pola uprawne, zabudowania i lasy gospodarcze, ale to nie znaczy, że nie ma tam dzikiej przyrody.

Widok na dolinę Odry z punktu widokowego w Owczarach.

Odra

Górzyca

Owczary

Sama Górzyca położona jest na skraju doliny Odry.
Ponoć nazwa miejscowości pochodzi od wzniesienia
dominującego nad miejscowością od strony
południowo-wschodniej, zwanego Górą. Jest to stok doliny Odry.
Wchodząc na jego szczyt można podziwiać piękne widoki.

Muszla żyworódki
zamieszkującej
wody Odry.

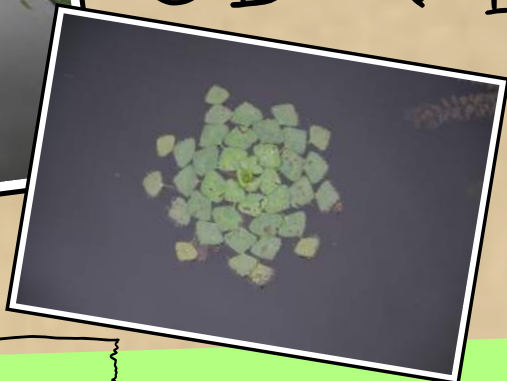
Dolina Odry
w okolicy Pamięcina.

ODRA

Kotewka orzech wodny

Odkrywanie przyrody gminy Górzycy możemy zacząć od ścieżki rowerowej, wiodącej wałem przeciwpowodziowym wzdłuż Odry. Mamy tam możliwość podziwiania dwóch światów przyrody – odcięte od zalewów, osuszone tereny rolnicze oraz teren pomiędzy wałami, gdzie wody rzeki wzbierając i opadając kształtują warunki. Rzeka tworzy różnorodne siedliska. Spotkamy tutaj zbiorowiska szuwarowe, roślinność pływającą, pozostałości wilgotnych łąk, bagien, zarośla wierzbowe i gdzieś tam stare dęby i wiązy. W górzycykiej przystani rzecznej można obserwować rzadką roślinę pływającą – kotewkę orzech wodny. Rzeka oraz jej otoczenie jest mieszkaniem i trasą migracyjną dla wielu gatunków zwierząt i roślin.

Pozostałość łęgu
wzdłuż wału.

Jadąc wałem nie zobaczymy krajobrazu rolniczego. Zastania go wąski pas lasu ciągnącego się wzdłuż drogi. To właśnie takie lasy – łęgi, porastały niegdyś dno dolin Odry i Warty. Znajdziemy tam wiekowe dęby, wiązy, topole, wierzby, ale też dziki bez, trzcinę czy pokrzywę. Między Górzycą i ługami Górzyckimi stwierdzono występowanie rzadko spotykanych, chronionych mieszkańców starych dębów - kozioroga dębosza i jelonka rogacza. W zagłębieniach, szczególnie wiosną stoi woda, tworząc dogodne warunki dla kaczek, gęsi i płazów. Sam wał, ze względu na coroczne koszenie porastają liczne gatunki roślin łąkowych. Podczas spacerów i przejażdżki rowerem często obserwowane są tutaj szukające pożywienia dzięcioły zielone, a latem liczne gatunki motyli.

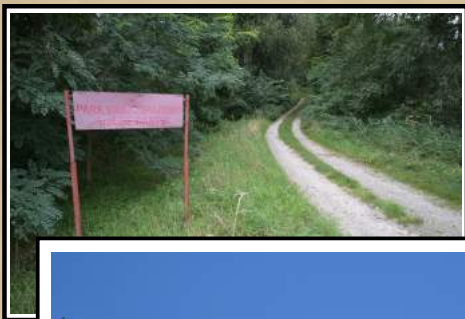

Jelonek rogacz
jest ogromnym
chrząszczem!

Starorzecze

Łabędzie nieme

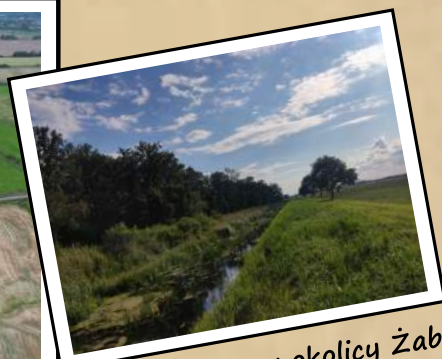
Nad Parkiem Krajobrazowym często podziwiane są klucze gęsi

Znaczna część powierzchni gminy Górzycza objęta jest ochroną w formie parku krajobrazowego. Powstały w 1996 roku Park Krajobrazowy „Ujście Warty” chroni krajobraz spotykających się w tej okolicy dolin Odry i Warty. Na osuszonych rowami melioracyjnymi terenach rolniczych woda gruntowa znajduje się zwykle niewiele pod powierzchnią. W krajobrazie dominują pola uprawne, rozległe, wilgotne łąki i pastwiska. Jesienią i zimą ścierniska przyciągają żurawie, a pola oziminy liczne gęsi, łabędzie nieme i krzykliwie. Wiosną stojąca na polach woda, to doskonałe warunki dla ptaków siewkowych np. czajek. Latem możemy tu podziwiać m.in. gąsiorki i kanie rude. Pola poprzecinane licznymi drogami gruntowymi są doskonałym traktem pieszym i rowerowym. Podczas spaceru z lornetką można wypatrzeć wiele częściej i rzadziej spotykanych gatunków ptaków.

Głównym odprowadzalnikiem wód gruntowych i dopływów doliny Odry jest Kanał Czerwony, zwany również Raczą Strugą. Strome zbocza kanału są porośnięte trzciną, a w nurcie można obserwować wiele roślin zanurzonych. Mieszkają tu bóbr i wydra. Miejscami, gdzie powstały rozległe, podmokłe trzcinowiska, można spotkać lub usłyszeć wodnika, remiza, potrzosa, trzcinniczka, brzęczkę, błotniaka stawowego, a nawet podróżniczka.

Nad Raczą Strugą występują rzekotki drzewne, kumaki nizinne oraz traszki zwyczajne i grzebieniaste. Ostatecznie kanał przepływa pod szosą DK22 relacji Kostrzyn nad Odrą – Słońsk na teren Parku Narodowego „Ujście Warty”.

Czerwony Kanał/ Racza Struga

Racza Struga w okolicy Żabie

Traszki zwyczajne to piękne płazy ogoniaste!

Kanał pod szosą przepływa na teren Parku Narodowego

W okolicy Górzycy zdecydowanie warto zobaczyć i poznać bliżej murawy kserotermiczne. Południowo-zachodnie zbocza doliny Odry oraz miejscami doliny Warty - silnie nagrzewane, tworzą korzystne warunki do rozwoju roślinności ciepło i sucholubnej. Niestety, w wyniku zaniechania wypasu i koszenia obserwujemy znaczną degradację zbiorowisk kserotermicznych (wtórne zarastanie krzewami i drzewami) na tym terenie.

Chronione obszary muraw kserotermicznych w okolicy to rezerwat przyrody „Pamięcin”, użytki ekologiczne „Owczary I” i „Owczary II”, oraz Obszar Chroniony Murawy w Owczarach - ostoja i społeczny rezerwat Klubu Przyrodników. Nasłonecznione zbocza porośnięte są murawami zdominowanymi przez bardzo rzadko spotykane i chronione trawy – ostnicę Jana i ostnicę włosowatą. Występuje tam również pajęcznica liliowata i mikołajek polny. Pozostały obszar to niewielkie zadrzewienia z przewagą dębów i sosen, a także zarośla tarniny, głogu i wiązu polnego. Niestety Rezerwat jest otoczony polami uprawnymi i dostęp do tego terenu jest utrudniony.

Modraszki na chabrze driakiewniku

Mikołajek polny

Ostnica włosowata

Rosochata sosna na szlaku

*Murawy w Owczarach
polecają się na spacer!*

Podczas spaceru można spotkać owce i kozy!

Użytki Ekologiczne w sąsiedztwie Owczar zdecydowanie warto odwiedzić. Obszar znajduje się pod opieką Klubu Przyrodników, który w rzeczonej wsi ma siedzibę i prowadzi Stację Terenową. O walorach tych terenów można dowiedzieć się więcej na ścieżce przyrodniczej, w jedynym w Polsce Muzeum łąki i w ogródku botanicznym prezentującym rośliny różnych typów łąk. Spacer ścieżką dostarcza wielu wrażeń zmysłowych i estetycznych. Oprócz roślinności, pasących się (dla ochrony muraw) owiec i kóz, można podziwiać przepiękne widoki na dolinę Odry. Z wyznaczonych punktów można zobaczyć w oddali Słubice, Frankfurt, Lebus, Górzycę i Kostrzyn nad Odrą. Wiosną oraz latem zobaczymy lub usłyszymy tu gąsiorki, turkawki oraz ptaki szponiaste. Spacer ścieżką jest atrakcyjny o każdej porze roku. Trzeba jednak pamiętać, że latem może tam być bardzo gorąco a zawsze może być wietrznie.

W Stacji działa schronisko turystyczne z miejscami noclegowymi, uprawa starych odmian drzew owocowych (można kupić sadzonki), ogródek z ginącymi chwastami polnymi oraz wiata i miejsce na ognisko. W Muzeum jest prowadzona działalność edukacyjna dla różnych grup wiekowych oraz organizowane są cykliczne imprezy – Wiosenne i Letnie Spotkania z Łąką oraz Jesienne Spotkanie z Sadem (wstęp wolny).

W Lasku Pokoju
znajdziemy różne
gatunki drzew

W 1992 roku na wzgórzach nadodrzańskich w Owczarach zasadzono Lasek Pokoju. Była to inicjatywa „Towarzystwa Pokoju Górzycy”. Ten niewielki teren jest ogrodzony, ale można tam wejść przez furtkę. Po prawej stronie od wejścia zobaczyć można duży głaz narzutowy przetransportowany tam podczas ostatniego zlodowacenia z terenu dzisiejszego Morza Bałtyckiego!

Przy głazie narzutowym
jest tabliczka z opisem

Owocostan lipy drobnolistnej

Na początku XXI w. na terenie gminy Górzycza zostały wyznaczone punkty tworzące Kamienny Szlak. Każdy punkt jest zlokalizowany w przyrodniczo lub historycznie znaczącym miejscu. Wszystkie są oznaczone kamieniami z wygrawerowanym napisem. Warto odszukać przynajmniej niektóre z nich i zadumać się nad tym co symbolizują, na co zwracają uwagę. W tych miejscach rozejrzyj się i poznaj otoczenie. Przy skrzyżowaniu drogi DK22 (relacji Kostrzyn nad Odrą – Słońsk) i drogi na Czarnów umieszczono kamień z napisem „Przyrodę chronimy dla siebie”. W pobliżu można podziwiać murawy napiaskowe na wydmach śródlądowych ukształtowane przez lodowiec. W pobliżu występują dwie rzadko spotykane rośliny - sasanka łąkowa i goździk piaskowy. Po drugiej stronie skrzyżowania znajduje się wieża widokowa Parku Narodowego „Ujście Warty”.

Młody bocian biały podczas obrączkowania

Kamień z Czarnowa

„Czarnów – siedlisko bocianów” – taki napis znajduje się na kamieniu przy skrzyżowaniu ul. Kolejowej i Strzeleckiej w Czarnowie. We wsi niegdyś gniazdowało kilkanaście par bociana białego. Dziś, niestety można odnaleźć jedynie 3-4 aktywne gniazda.

Z każdym ginącym
gatunkiem ubywa
twojego świata...

„Z każdym ginącym gatunkiem ubywa twojego świata” - to piękne, jakże prawdziwe zdanie widnieje na kamieniu przy przystanku autobusowym na głównym skrzyżowaniu w Żabicach. Warto przejść się po wsi. Można znaleźć tam wiele pięknych drzew.

Obok Fortu Żabice, przy drodze znajduje się kamień z napisem „Krajobraz polny odpowiednim biotopem dla zwierzyny”. Warto się tu zatrzymać by podziwiać rozległy widok na pradolinę Warty. W dole rozciągają się pola uprawne i łąki. Gmina Górzycza ma charakter rolniczy – użytki rolne stanowią około 70% jej powierzchni.

*Na otwartej przestrzeni
zwierzęta można
obserwować jedynie z
daleka - bielik i żuraw*

W okolicy Górzycy można zobaczyć wiele starych drzew imponujących rozmiarów. Takim przykładem jest Pomnik Przyrody „Borek” w Radówku (przy placu rekreacyjnym). Wiąz szypułkowy został objęty ochroną w 2021 roku. Jest wyjątkowy, bo to pierwszy i miejmy nadzieję, że nie ostatni utworzony na terenie gminy pomnik przyrody. Wśród mieszkańców zorganizowano konkurs na imię dla drzewa. Wygrała propozycja upamiętniająca zmarłego mieszkańca, którego posesja z nim sąsiaduje.

Mieszkańcy przybyli licznie na uroczyste przytwierdzenie tabliczki "Pomnik Przyrody"

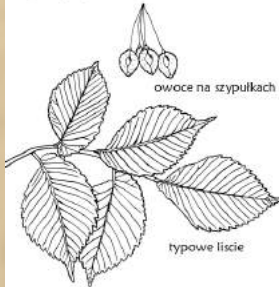

Pod drzewem znajdziemy tabliczkę z opisem drzewa

Wiąz szypułkowy "Borek"

Pomnik Przyrody ustanowiony w 2021 roku. Osiąga około 25 m wysokości i 425 cm obwodu (na wys. 130 cm). Jest ostatnim z grupy kilku drzew, które kiedyś tutaj rosły.

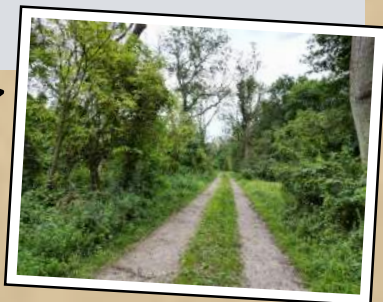
Wiąz szypułkowy naturalnie występuje w wilgotnych lasach porastających doliny rzek. Jego pień rozszerza się u podstawy tworząc przypory. Podwójnie piłkowane liście są niesymetryczne u nasady. Kwiaty i owoce zwisają na długich szypułkach (nazwa gatunkowa).

Idealny na rodzinny (i nie tylko) spacer lub wycieczkę rowerową jest Szlak Dudka, który zaczyna się w Słońsku, przechodzi przez Czarnów i kończy się przy szosie DK22 relacji Kostrzyn nad Odrą – Słońsk, w miejscu gdzie Kanał Czerwony wpływa na teren Parku Narodowego „Ujście Warty”. Nazwa szlaku pochodzi oczywiście od dudka – pięknego, kolorowego ptaka, którego spotkać można w okresie późnowiosennym i letnim. Ale nie jest to jedyna atrakcja! Szlak z ulicy Królowej Jadwigi przechodzi w malowniczą aleję lipową wśród łąki i pastwisk, następnie skręca w stronę lasu, dochodzi do ostoi bobrowej, wraca w las i wychodzi z niego nad kanał czerwony. Podczas spaceru można obserwować przeróżne gatunki ptaków krajobrazu rolniczego, leśne oraz liczne płazy. Przy szlaku znajduje się również skrytka gry terenowej Geocaching. Jest to jedna z 10 skrytek na szlaku Śladami Theodora Fontane w obrębie gminy Górzycza (na całym szlaku jest ich 30). Oba szlaki zostały wyznaczone przez Towarzystwo Przyjaciół Słońska „Unitis Viribus”. Ulotki z mapą tras dostępne są w biurach paszportowych Rzeczypospolitej Ptasiej i informacji turystycznej w Słońsku. Mapę można też wyświetlić za pomocą strony internetowej Towarzystwa.

Szlak wiedzie
również przez las

Szlak jest oznaczony na niebiesko

Bezcennym obszarem chronionym w pobliżu Górzycy jest Park Narodowy „Ujście Warty”. Niewielka jego część, z siedzibą dyrekcji znajduje się na terenie gminy, w Chyrzynie. Pozostała część, po drugiej stronie szosy DK 22 relacji Kostrzyn nad Odrą – Słońsk, podlega pod sąsiednie samorządy. „Ujście Warty” jest najmłodszym Parkiem Narodowym w Polsce. Chroni mokradła, będące miejscem gniazdowania i odpoczynku podczas wędrówki dla setek gatunków ptaków. Na terenie Parku wyznaczone są liczne ścieżki edukacyjne – piesze i rowerowe. Park każdego roku przyciąga tysiące turystów z kraju i zagranicy. Szczególnie warto odwiedzić go wiosną i jesienią – podczas ptasich wędrówek. Można zobaczyć tu wielotysięczne stada gęsi różnych gatunków, wiele gatunków kaczek, ptaków siewkowych oraz ptaków szponiastych, na czele z licznym w tej okolicy bielikiem. To doskonały teren dla obserwatorów ptaków, ale także dla miłośników przyrody zachwycających się olbrzymią przestrzenią otwartego krajobrazu. Wiosną niektóre ścieżki mogą być niedostępne z powodu wysokiego stanu wody, dlatego warto zapoznać się wcześniej z informacjami turystycznymi na stronie internetowej Parku.

*Mokradła, wierzby i ptaki
to typowe krajobrazy w*

PN "Ujście Warty"

Ważnym miejscem wypoczynku i spacerów jest park w Górzycy. Kilka lat temu został przebudowany, co podniosło jego atrakcyjność. Mimo znacznego zagospodarowania przez człowieka jest to miejsce gdzie można podziwiać wiele gatunków drzew, ptaków oraz mniejszych zwierząt. Walory przyrodnicze opisuje umieszczona w parku tablica edukacyjna „Nasz Dziki Park”. W parku organizowane są wydarzenia kulturalne, a we wrześniu odbywa się tutaj „Festiwal Przyrodniczy Szumiące Trawy”.

Park jest dobrym miejscem do spacerów i rekreacji

W parku możemy spotkać liczne kowale bezskrzydła

Park jest dobrym miejscem do imprez w plenerze

Opodal Żabic, po lewej stronie od drogi na Spudłów znajduje się jezioro Żabiniec. Niestety poziom wody w akwenu stale spada i postępuje jego zarastanie. Jednak nadal można się tu wybrać na przyjemny spacer, a w przyległym lesie jesienią nazbierać grzybów. Przy dawnej plaży na końcu jeziora znajduje się wigwam z zapleczem kuchennym i sanitarnym. Infrastruktura znajduje się na ogrodzonym terenie nadzorowanym przez Gminny Ośrodek Kultury w Górzycy. Jest to urokliwe miejsce do rekreacji na świeżym powietrzu oraz edukacji przyrodniczej.

Wzdłuż zachodniego brzegu jeziora Imielno biegnie granica gminy Górzycy. Zjeżdżając na prawo z drogi relacji Stańsk - Gronów dotrzemy do miejsca biwakowania o nazwie „Gronowskie”. Malowniczo położony obiekt jest ogólnodostępny i zarządzany przez Nadleśnictwo Ośno Lubuskie. Jest tu parking, ławostoly i paleniska. Stąd można zacząć spacer wzdłuż brzegu jeziora i podziwiać przyrodę na styku jeziora i lasu sosnowego.

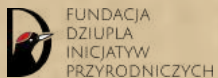

Brzegi jeziora Imielno
są miejscami strome

IDŹ NA
SPACER!
PRZYR/GODA
CZEKA!

Projekt i wydruk:

Patronat:

Gmina Górzycza

Partner:

Sfinansowano przez Narodowy Instytut
Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego ze środków
Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030

